

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . . . 25 K Félévre . . . . . 150 K
 Negyedévre . . . . . 75 K Egész évre . . . . . 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felsőbb főszerkesztő: Dr Komlós Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A menekültek

Levett kalappal, tisztelet és elismerés legőszintébb érzelmeivel szívünkben állunk meg a vagonlakók éhező és fagyoskodó tábora előtt. Tudjuk nagyon jól, hogy sokan közülök nemesak állásukat, nemesak otthonukat, hanem apáiktól örökölt vagyonukat is feláldozták magyarságukért és martalékul dobták oda a prédára éhes ellenségnek. Tudjuk, hogy mindnyájukat egy érzés, egy minden porcikájukat átható, tiszteletreméltó, szent és nagy érzés hajtotta az időnek, nélkülözésnek kiszolgáltatott vagonokba: a hűség és ragaszkodás a nemzet nagy ideáljai iránt. Tudjuk, hogy mindnyájan a nemzet legjobbjai, kiválasztott mártírjai egy halálra kárhoztatott nép legnemesebb tulajdonságainak, akik nem tudtak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy az oroszva támadó ellenség kényszer-alattvalói legyenek.

De... a menekültek vonata egyre nagyobb számmal érkezik hozzánk a megszállott Erdélyből, egyre több és több lesz azoknak száma, akik otthagyták mindenüket magyarságukért. És mi egyre kevesebb kárpótlást tudunk nyújtani nekik. Hambárjaink alig teltek annyira, hogy a mindennapi kenyér magunknak elég legyen, hivatalaink tülön-tul zsúfoltak arra, hogy nekik tudjunk valami megfelelő foglalkozást találni. Csak újabb gond, újabb teher minden újabb menekült vonat az országnak, vajjon nem sokkal okosabb lenne-e a menekülteknek ilyen módon helyükön maradniuk? Nem sokkal többet használnának a megrymorított hazának, ha nem hagynák el helyüket és nem szaporítanak az éhezők és nyomorgók amugy is nagy számát? Nem sokkal értékesebb volna jelenlétük ott, ahol elnyomott honfitársaiknak használni tudnak vele.

Bármennyire tiszteljük és csodáljuk is a menekültek hősi önfeláldozását, a józan ész és hazafias gondolkodás érdekében kötelességünk e kérdéseket felszínre vetni. A vagonlakók ügye nemesak a kormányé, nemesak a hatóságé, hanem az egész országé is. Minden becsületes magyar ember őszinte részvétellel kíséri sorsukat, — de akaratlanul is nyelvére jön mindenkinek a kérdés: meddig még, Úr Isten?

A menekültek, mint az Erdélyt mostanában járt magyarok egyhanguan állítják, sokkal jobb szolgáltatásokat tehetnek odalenn a magyarságnak, mint a debreceni vagonokban.

Windischgrätz ügye parlamenti bizottság előtt

— A nemzetgyűlés ülése. —

Budapest, nov. 3. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. Bejelenté, *K. Pethe*s László mentelmi jogának megsértését. Az indítványkönyvbe *Ereky* Károly jegyzett be újabb indítványt egy parlamenti bizottság kiküldésére vonatkozólag az ő általa feltárt cukorügyben. Az interpellációs könyvbe *Balla* Aladár jegyzett be interpellációt, Dr *Weisskirchner* Richárd osztrák keresztyén szocialista vezér budapesti látogatása miatt.

Szűcs Lajos megindokolja indítványát, kérve, hogy *Zrinyi* Miklós születésének minden évfordulóját május első vasárnapján országosan ünnepeljék meg. Az indítványt a nemzetgyűlés el fogadja.

Herceg *Windischgrätz* Lajos az ellene emelt vádak teljes kiderítésére parlamenti bizottság kiküldését kéri. Kijelenti, hogy mint magánembert azok a vádak, miszerint hazaáruló politikát folytatott, nem érintik, de mivel annak idején, mint miniszter felelős állásban volt, minden cselekedetért vállalja a felelősséget s nem akar semmit elhallgatni. Hosszasan ismerteti a burgonyadara ügyet, amiért szintén vállalja a felelősséget. Mint miniszter soha politikai magáncélra nem adott ki pénzt, kivéve bizonyos külföldi akciókra.

Hogy Ausztriának a megengedettnél több élelmiszert szállítottak ki, arról nem tehet, mivel a hársvezetőség volt az, amely a frontra szánt élelmiszert küldeményből egyes osztrák városoknak juttatott. Soha senkinek szállítási engedélyt nem adott, után áttért *Károlyi* Mihály szerepének ismeretására.

Kovács J. István: Miért nem csukták le *Károlyit*?

Windischgrätz: A minisztertanácson indítványoztam ezt. Hogy ez másképp történt,

Sréter István honvédelmi miniszter a király-kérdésről

Sréter honvédelmi miniszter tegnap tartotta beszédét választókerületében, s többek között ezeket mondotta: „Egyik főbűnünk az volt, hogy nem tudtuk függetlenségünket kivívni; legyünk ezentúl önálló független nép és ne kössük sorsunkat idegen néphez. Királyság voltunk és hála Istennek az is vagyunk. Olyan királyt akarunk, aki nekünk él,

A kormánynak mulhatatlan kötelessége, hogy ezt a nehéz kérdést, a magyar érdekek teljes megóvásáért, közmegegyezésre rendezze. Türelmetlen dolog, hogy a foglalt idegenek kényük-kedvük szerint utasítsanak ki magyarokat őseik földjéről.

arról nem tehetek. Végül hangsúlyozza, hogy nem tartja időszerűnek a forradalmat megelőző események ismertetését.

Teleki Pál miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány hozzá járul a parlamenti bizottság ikül ésehez, amit a nemzetgyűlés nagy többséggel el is határoz.

Ezután tasnádi *Kovács* József a lakóhivatal átszervezéséről benyújtott indítványát indokolja meg.

Pallavicini György örgróf indítványozza, hogy a nemzetgyűlés lobogóját félárbocra tüzze a trianoni béke ratifikálása elleni tiltakozás jeléül.

Teleki miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány felkesedéssel járul az indítványhoz, mire a Ház az indítvány napirendre való tüzését határozza el.

Ezután az ülés fél 5 órakor véget ér.

Tanácskozás az OMB ügyében

Budapest, nov. 3. (N. St. t. j.) Az osztrák-magyar bank ügyében fontos tanácskozások kezdődnek Budapesten. *Spitzmüller*, a bank főtitkára e célból Budapestre érkezett.

Elitelték a román attasé támadóit

Budapest, nov. 3. (Nemzeti St. tel. jel.) Ma hirdette ki a hadosztálybíróság *Popescu* román attasé bántalmazóinak bűnperében az ítéletet. könnyű testisértés vétsége miatt 3 havi foglár-fogságra ítélte, hetenkint kétszer magánzárkával sulyosítva, míg a másik vádlottat, *Miskolczy* Jenőt felmentette.

aki csak értünk érez, aki a régi Ausztriát a mi vérünkkel nem akarja feltámasztani.

Ha meg akarjuk menteni az országot, bízzuk azt a konzervatív gondolkodásu, egyszerű, földünkhöz hűen ragaszkodó falusi népre. Én katona vagyok és mint katona feltétlenül alávetem magam mindannak, amit a nemzet akar.”

A gyilkos béke ratifikálása

Budapest, nov. 3. (Nemz. St. t. jel.) A nemzetgyűlés mai ülésén osztották ki a képviselők között a békeratifikálásról és a földbirtokreformról szóló törvényjavaslatot. Érdekes, hogy a külügyi bizottságban nem akadt előadója a ratifikálásról szóló javaslatnak, mert senkisésem akarta vállalni s így megtörténik az

a hallatlan eset, amire a parlamentben még nem volt példa, hogy maga a külügyi bizottság elnöke, gróf *Andrássy* Gyula iesz kénytelen ismeretnie a ratifikálásról szóló törvényjavaslatot. A plénumban *Csáky* Imre gróf külügyminiszter fogja megindokolni, hogy miért kell a békét ratifikálni.

Az „Egyetértés“ keletkezésének története

Ilyen cím alatt reflektál a szabadkőművesi járószalagon tartott Egyetértés, a vasárnapi számunkban e tárgyban közölt nyilatkozatra, melyet azért voltunk kénytelenek közreadni, hogy a destruktív elemeknek, alacsony célzattól történt bemázolási szándékát megvilágítsuk a nagyközönség előtt. Minden becsületes ember jogos felháborodását hívja ki az a sunyi alattomoság, amivel „oláh összeköttetések“ről beszél az, aki maga tudja legjobban, hogy a nyilatkozatunkban foglaltak szóról-szóra igazak. Azt is nagyon bölcsen tudja az Egyetértés, hogy az oláh cenzor épen a Hajdúföldet üldözte elandán a leekiméltelerebbül, és épen egyedül csak a Hajdúföld volt az, melynek megjelenését is tíz napra betiltotta az oláh önkény — nem csekély öröme a szabadkőműves páholyoknak és zsidó hitközségeknek.

Egy alkalommal pedig határozottan megizente a cenzor, hogy ha a Baltazar Dezső általában a szabadkőművesek elleni támadással

Rákosi Jenő üdvözléte

Az ország minden részéből szeretettel és tisztelettel üdvözlük a magyar irodalom és újságírás ősz Nesztorát: Rákosi Jenőt, irói 50 éves jubileuma alkalmából. A debreceni újságírók sem maradhattak el, s a következő felirattal fejezték ki hódolatakát és jókívánataikat: Méltóságos Urunk!

A vidéknek, a végyváraknak ismeretlen harcokai mi szintén vigyázba állunk és tisztelgünk a nekünk legfelsőbb hadur előtt, zászlónk meghajlik s dobok helyett a szívünk veri a díszjelet s a szemünkben az érzés feszültségéből kipattanó szikraként a szeretet fénye meleg könyeseppen, keresztül török meg.

Abban a nagy, országos, nemzeti örömszájban, amely Méltóságod körül most fölhangzik és mint Méltóságod mondta: nemzetünk nagy fiának szavain át a „halhatatlanság“-ig fog zúgni, a mi szavunk csak gyöngé, elhaló lehet sem. De mi nem is a füleknek akarunk szólni, hanem a szívnek s nem ajkainkkal szólnunk, hanem a szívünkkel, amikor csöndben, hódolattal elküldjük Méltóságodhoz üdvözlőnk. És úgy érezzük, hogy mint szikratávirón a villamos szikrát, Méltóságod szíve is úgy fogja fel a mi feléje szálló érzéseinket.

Nem vagyunk bálványimádók, faragott képeket nem csinálunk magunknak, hogy azt imadjuk. Mert több és nagyobb az Isten képére teremtet ember, mint minden bálvány és faragott kép. Ehez az Isten képére teremtet Emberhez szólnunk, ennek hódolunk, ennek küldjük szeretetünket és ígérteinket, hogy akarunk minden tudásunk szerint és tehetségünkhöz képest annak gyöngé hasonló lenni. Emberszeretetét, magyarságát tartjuk színes üveggé mindíg szemünk elé, bármilyen napba kell is néznünk a magyar égen.

Mi is hiszünk egy Istenben, egy eljövendő Magyarországon és egy Rákosi Jenő igazságában. Fogadja el tőlünk minden szeretetünket és e szeretetből fakadó virággé minden jó kívánságunkat. Adja az ég, hogy a boldogság útjára lépett, testvérszereteten fölépülő Magyarországon még sokszor büszkén olvashassuk Méltóságod szent ígét, búbajos magyar írásait.

A debreceni Újságírók.

A pesti egyetem megnyitása

Budapest, nov. 3. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti Tudományegyetem ezévi közgyűlése, illetőleg ünnepélyes megnyitása ma volt. Ballagi Aladár, a lelőpő rektor beszámolt az elmúlt egyetemi évről, amiután Hanuy Ferenc tartotta meg rektori székefoglalóját.

Amerika új elnöke

London, nov. 3. (Nemz. St. tel. jel.) Az Egyesült Államok új elnökének Harding szenátort választották meg. Az eddig beérkezett jelentések szerint 360 republikánus kötelezte magát, hogy Hardingot támogatja. Az északi és nyugati államokból még nem érkezett be a jelentés, de ezek már nem változtathatnak Harding győzelmén.

fel nem hagyunk, előterjesztést fog tenni a tábornoknak a Hajdúföld betiltására. Így néztek ki a mi román összeköttetésünk.

Ami a Szatai szerkesztő ur esetét, azt a bizonyos kis proli-indulóra tüzött pályadíjat illeti, igazán kíváncsiak volnánk a részletekre. Abból a nagyon zavaros előadásból, amit az Egyetértés megtevesztésül összehord, azt véljük kihámozhatni, hogy Szatai ur nem a sajátjából tüzött pályadíjat, hanem más valaki adta a pénzt hozzá és Szatai ur, a Színházi Figaro tulajdonosa és szerkesztője csak a „dícsőséget“ vindikálta magának.

Vajjon ki volt az a titokzatos jóbarát? Az igazat megvallva, ha ez az előadás igaz lenne, akkor az első ilyen eset volna a világtörténelemben.

Az Egyetértés cikkének egyéb ténybeli „tévedéseivel“ ezuttal nem foglalkozunk. Végezetül: Szatai urnak csak azt a tanácsot adhatjuk, hogy akinek vaj van a fején, ne menjen a napra.

Görög-szerb unió

Páris, november 3. (N. St. t. j.) Ide érkezett hírek szerint Venizelosz azzal a tervvel foglalkozik, hogy megteremtse Görögország és Jugoszlávia között az uniót. Sándor szerb régens hirtelen athéni utazása is ezzel van kapcsolatban.

Orosz-lengyel béketárgyalás

Berlin, nov. 3. (Nemz. St. tel. jel.) Joffe orosz békeidegátus azt az indítványt terjesztette elő a lengyel kormányknak, hogy a végleges béketárgyalások színhelye London legyen. Ezzel szemben a lengyel kormány Bécsset, Rígát vagy Páriszt ajánlotta.

Nagyszabású őszi vásár a Bikában

Vagyonmentő vásár, sorsolás, kabaré, Sátorváros a Bika disztermében

A Jótékony Nőegylet és a Baross szövetség, mint már többször jeleztük, f. hó 6-án és 7-én, szombaton és vasárnap, két napon át tartó nagyszabású, fényes, látványos és szórakoztató vásárt rendez a Bika nagy- és hangverseny termében, melyek barátságosan beleszokott fűtve. A Baross szövetség legjobb kereskedői árúik színe-javát a Nőegylet hölgyei által áruba bocsátják. A két egyesület vezetősége valóságos sátoros városra fogja várakozni a nagytermet, hol a szorosan egymás mellett levő sátor-üzletek pompás árúkkal lesznek rogyásig töltve, melyeket a napi árnál sokkalta olcsóbban árúsítanak el, úgyhogy jól teszi a közönség, ha a karácsonyi bevásárlásait ott eszközözi. Lesz ott minden, butor, szőnyeg, ruha áru, kézimunkák, fűszer, csemege és gyarmatárúk, porcellán, papír és üveg áruk, játékok és háztartási cikkek, szappan, virág, gyümölcs, mézes percc és cigaretták stb. Mindkét napon egész nap cigányzene, buffet, ahol délelőtt sör, virsli, délután uzsonna, sőt vacsora is lesz, ahol a jótékony nőegylet hölgyei és urleányai fognak felszolgálni. — A vagyonmentő vásár egyik eredeti és praktikus ötlete a vásárnak. Erre már tömegesen érkeznek a szebbnél-szebb tárgyak, lesz régiség, porcellán, bőr, stb., sok-sok mindmegannyi értékes

A népbiztosok bünpöre

Budapest, nov. 3. (N. St. t. j.) A népbiztosok bünperének mai tárgyalásán, — amit 10 órakor nyitott meg Stokker Antal elnök — megkezdtek a perbeszédet.

Aczél királyi főügyész helyettes engedélyt kért, hogy tekintettel megromlott idegzetére és betegségére, úgy mondhasa el védbeszédét. Kérését teljesítették. Aczél így kezdte több órahosszat tartó védbeszédét. — A földre-üpt, megalázott s kifosztott magyar nemzet minden fájdalma sir ezen pillanatban lelkünkben...

A vendéglősök és italmérők beszerzési részvénytársasága

Németh András társulati elnök vezetése alatt tartott ülésében az előkészítő bizottság beszámolt arról, hogy a debreceni érdekeltség jegyzései már biztosítanak ugyan ezen közérdekű intézmény megvalósítását, de illetékes helyről kifejezett kívánsághoz képest ugyanezen bizottság módot akar nyújtani arra, hogy a Hajdúmegye és Biharmegye idetartozó részeinek vendéglősei, korezmárosai, korlátlan és korlátolt jogu italmérők is részt vehessenek saját jól felfogott érdekükben a beszerzési részvénytársaság megalakításában. Épen ezért az előkészítő bizottság november 9 én déli 12 órájára a debreceni Ipartestület (Simonffy-utca 1.) disztermében ülést tart, amelyre úgy az eddigi részvényjegyzők, valamint azok, akik eddig még nem jegyeztek volna, ugyszintén Hajdú- és Biharmegye idetartozó részeinek fent felsorolt érdekeltsége jelenjenek meg. A gyűlésen az előadói ismertetésen kívül Hollos István m. kir. pénzügyi főtanácsos, pénzügyigazgató helyettes fog tájékoztatást nyújtani ezen szervezkedésnek közgazdasági és közgazdasági jelentőségéről, nemkülönbön hasonló intézmények közhasznú hatásáról.

Menekülnek a bécsi patkányok

Prága, november 3. (N. St. t. j.) A Szlovenszko Devnik hitelt érdemlő forrásból arról értesül, hogy a magyar bolsevisták tömegesen menekülnek Bécsből, mivel ott kurzusváltozásra számítanak. A bé-

csi rendőrség elrendelte, hogy az összes magyar emigránsok hetenként kétszer jelentkezzenek. A magyar kommunisták Szlovákia felé menekülnek. (Welche Wendung durch Gottes Fügung! — Szerk.)

Fát kapunk a románoktól

Budapest, nov. 3. (N. St. t. j.) A Gazdasági Értesítő szerint a román kormány 10 ezer vagyon lüzifá kivitelét en-

gedélyezte. Ezért Magyarország többek között 100 métermázsa paprikát fog szállítani Romániának.

HIREK

Az amerikai

protestánsok szövetsége a mi pénzünk szerint 40 millió koronát szavozott meg a magyar protestáns papok és tanítók felségélyezésére és különösen a debreceni református egyház és kulturális intézményeinek támogatására. Alig találunk szavakat, amelyek méltóképpen tolmácsolhatnák hálával teli szívünk tiszta érzelmeit e nagyszerű cselekedet hallatára és amelyek csak megközelítőleg is kifejezése juttatnának annak az eléggé nem értékelhető adománynak nemcsak anyagi, hanem erköcsi nagyságát is, amely a tengerentúlról fog hozzánk eljutni. A kálvinista egyházok és iskolák nyomástalanul súlyos anyagi helyzetében új korszakot fog jelenteni az adomány, mert az anyagi béklyótól felszabadult papok és tanítók, egyházak és kulturális intézmények, melyek a magyarság legerősebb sziklavárai és áldástfa-kasztó melgágyai voltak a múltban, hathatósabb eszközökkel és fokozottabb erkölcsi erővel fogják tudni nagy és magasztos hivatásukat betölteni. Soha nem muló hálás szeretetűnket küldjük idegenbe szakadt véreinknek e neszelekű adományért és erőtlen gyöngye hangon bár de a megegyő ödés szent hevével kiáltjuk át a méhetetlen Óceánon: hogy hiszünk bizunk közös hazánk felvirágzásában, mert imé: „Erős várunk nekünk az Ur Isten!”

Az első hó. Régente örömmel üdvözlöttük az első szállingózó fehér pelyheket, s a tél örömeire gondoltunk. Ma a télnek csak borzalmi meredeznek elénk, s az emberek komor sejtelemmel tekintenek a rosszulnulatú darabóra, ami ma először mutatkozott. Csúpan az a gondolat lehet vigasztaló, hogy a hó rendszeren a hőmérséklet emelkedésével jár. Talán enyhülni fog ez a szokótlanul korai szigorú hideg.

Az iskolák és a szénizég. A debreceni iskolák legtöbbször, minthogy kályhával fűtődnek, zavartalanul folytak az előadások, csupán a református gimnáziumban szünetel a tanítás, de csak néhány napig, minthogy a gimnázium igazgatója reményli, hogy hófére érkezik szén s a központi fűtőkészüléket működésbe hozhatják. A többi iskolák egyelőre még egy kevés fával rendelkeznek.

Felhívás! Nagybököni Bököny István t. fhdgy. Berettyóújfalun. Göiger József t. fhdgy. Harsányi (Herken) László t. fhdgy. Okány. Fentnevezettek körém, hogy az igazoló okmányok hiteles másolatát postán ajánlott levélbe vagy személyesen haladóktalanul juttassák el a 1 sz. tiszti ig. bizottságnak, Debrecen Darabos utca 4. H. 61. Juronák ezredes, elnök.

Elhunyt állampénztári tanácsos. A pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség és a m. kir. állampénztár tisztviselői kará mélyen szomorodott szívvel jelenti, hogy a legjobb kartárs, kiváló tisztviselőtársunk: *Murkály István* m. kir. állampénztári tanácsos ur, az állam szolgálatában töltött 28 éves telkismert és becsületes munka után, 54 éves korában Budapesten, ahová gyógyulást és fájdalomra enyhülést keresni ment, orvosi műtét közben, múlt hó 31-én hirtelen elhunyt. A jó kolléga emlékeit lelünkbe zárjuk és kegyelettel örizzük meg.

Városi föld árverezése. Tegnap délelőtt 10 órakor volt az *Aszalós-főle* újföldi városi földke elárverezése dr. *Debreceni Barna* főügyész, *Miholovics Jenő* és *Vargha Elemér* tanácsnokból álló bizottság jelenlétében. Több árverelő közül Grósz Jenő debreceni lakos ígért a legtöbbet: a 34 hold és 118 négyszögölös birtokért 252 ezer koronát. A bizottság Grószot fogja bejelenteni, mint vevőt, a közgyűlésnek, mely a vétel felett dönt.

A világitási vállalat új műszaki tisztviselője. A tanács a városi világitási vállalatnál irrodatiszti állásra a világitási bizottság javaslatára *Pávai Vajna Gábor* villanygyári főgépészt, az így megüresedett főgépészi állásra pedig *Vesber Vilmost* nevezte ki. Mindkét tisztviselőt elsőrendű műszaki erőnek mondják.

Vitadelután a jogászosztályban. Az Egyetemi Kör jogászosztálya csütörtök délután 5 órakor vitadelutánt rendez. *Szabó István* joghallgató a „Választójog revíziójához” címen tart előadást. Érdeklődőket szívesen lát a jogászosztály.

A Keresztény Nemzeti Liga propaganda szakosztálya f. hó 5-én, pénteken délután 5 órakor a városháza főispáni helyiségében ülést tart. Külön meghívók nem bocsáttnak ki, a szakosztály tagjai pontos megjelenésre kértnek. Tárty: előkészület a november 18-iki Zrínyi estére.

Az Augustia szanatorium ügye. *Lukács György* útkos tanácsos, az országos szanatorium egyesület elnöke közli a várossal, hogy a kultuszminiszterrel szerződést kötött, mely szerint a debreceni egyetem orvoskarának sürgős megnyitása érdekében az Augustia szanatoriumot a debreceni tudományegyetemnek azzal a kikötéssel engedte át, hogy a szanatoriumban 50 ágy továbbra is a tüdőbetegek szakszerű kezelésére tartassék fenn. A tanács *Lukács György* értesítését tudomásul vette azzal a kikötéssel, hogy a város 10 alapítványi ágya ezen 50 ágyba beszámítassék.

Ifjúsági előadások a Csokonai színházban. Dr. *Csűrös Ferenc* kulturtanácsnok szombat délután 4 órára összehívta az összes iskolák igazgatóit, hogy *Kádoss Gézával* a Csokonai színház igazgatójával megbeszéljék a Csokonai színházban tartandó ifjúsági előadások sorrendjét, idejét és műsorát.

Értesmény. Ez uton érteztim az alant felsorolt tiszteket és tisztjelölteket, hogy a II. számú tiszti igazoló bizottsághoz a „Véleményes jelentés” 1918. október hó 31-től a mai napig kitöltve hatádelékrálandu beadni vagy ajánlott levélbe elküldeni tartoznak. Mivel az alant felsoroltak pontos lakóimét jelenleg nem tudni aki valami felvilágosítással szolgálna, azt kérem, hogy értesítse a fenti bizottságot. *Papp Géza* t. hdj. őrm. Debrecen, Piac-utca 21 sz. Lángai (Leukátoza) László hdj. őrm. Pálut pusztá. *Hrabovszky István* t. hdj. őrm. Sarkadkeresztúr. *Virág János* t. fhdgy. Sarkadkeresztúr. *Bihák Antal* t. hdgy. Okány. *Dr. Józsa László* t. hdgy. orvos Debrecen, Batthyány utca 11 sz. *Papp Iván* t. fhdgy. Bikaszálló 251 sz. szoba. (Nagykárolyi illelőreg.) *Dr. Zempléni Vilmos* Gyula szkv. fhdgy. orvos Debrecen Piac-utca 16 sz. I. em. *Szűcs Kálmán* t. hdgy. nyula-telepi református iskola. *Sütő Endre* t. alhdgyn. Vásárosnamény. *Tóth János* t. fhdgy. Kölcse-Szatmár megye. *Bisler Béla* t. c. önk. őrm. Nádudvar. *Szakács Antal* t. hdgy. Bánk-Szatmár m. *Szabó Lajos* nplk. hdgy. Hajdubárház. *Dr. Uzonyi György* t. szdos. Hajdubárház. *Dr. Uzonyi György* t. szdos. Hajdubárház. *Schmidt Frigyes* t. szdos. Hajdubárház. *Vad Péter* t. hdj. őrm. Hajdunánás. *Mikcz Gábor* t. alhdgy. Kenese Szabolcs m. *Erbenschütz Zoltán* t. fhdgy. Tiszafüred. (Hungária gőzmalom) *Kovács Dezső* t. hdgy. Debreceni vadász zlj. *Kolozsvári születésű, Graszal Gyula* t. fhdn. Debr. vadász zlj. aradi születésű. *Horváth Gyula* t. alhdgy. Berettyóújfalun volt. (szül. Széplak Vas m. veskőzi Budaházy László t. hdgy. debr. vadász zlj. (szül. Nyiregyházan.) *Nagy Ferenc Lajos* t. fhdgy. Kollegiumban lakott, szül. Szilágyper.) *Paris László* t. tüzer hdgy. Világos (Arad m.) *Técsői Mórész* I. hdgy. Berettyóújfalun. *Tankó András* t. tüzer hdgy. Aradon szül. *Hauer Emil* hdj. tüz. *Makó (Csanád m.) Juronák* ezredes, elnök.

Katonazenekar hangversenye. Ma este 8 órai kezdettel a Royal kávéházban válogatott műsorral a katonazenekar hangversenyt tart. A jövedelem a zene-alapra fordítatik. Kávéház fűtve van.

Ujra érkeztek kiutasított erdélyiek. Az ójszaka folyamán ujra 20 kiutasított erdélyi magyar család érkezett városunkba, akiket minden igazoló irat nélkül a határnál alaposan megdézsmálva, indítottak utódai ilyen jelöket rakosgattak magukra debreceni kalandozásuk és debreceni „emlékek” gyűjtése alkalmával. A kiutasítottak beszélnek, hogy közelesen ismét rengeteg lesz a kiutasítottak száma, kiket, mint veszedelmes alkalmatlanokat csak úgy egyszerűen utasítottak ki a művelt Európa dicső hősei.

A bátor Baltazár. Egyik helybeli lap Tisza István temetéséről emlékeztet, azt írta, hogy egyedül Baltazárnak volt bátorsága ahhoz, hogy Tiszának a végtisztességet megadó, temetésén megjelenjen. A történelmi igazságnak és a Tisza István többi híveinek is tartozunk vele, ha — anélkül, hogy a Baltazár ragaszkodó viselkedését a legkevésbé is kicsinyelni akarnók, — emlékeztetünk arra, hogy ez nem egészen így van. Igenis, a geszti sírbolthoz mások is elkísérték vezértüket, végső pihenő helyére. A rokonság egyes tagjain kívül a következő jelen voltak neve jut eszünkbe: *Fráter Barna* alispán, *Baranyi András* főjegyző, *Balogh Jenő* v. miniszter, *Balásházy Iván*, *Csanády Jenő*, *Bartos Aderján*, *Fráter Emil* főszolgabírák, *Dr. Morvay Zsigmond* orsz. képviselő, *Miskolczy Ferenc*, *Malatinszky Lajos* v. főispánok, *Keszthelyi Zoltán*, *Eörös István* aljegyző.

Műkedvelő előadás. A ref. főgimnázium önképzőköré folyó hó 6-án és 7-én délután 5 órakor a gimnázium tornacsarnokában jótékony célú műkedvelő előadást rendez. Színre kerül *Gárdonyi Géza* „Ber” című népszínműve. A női szerepeket a ref. leánygimnázium látja el. A darab betanítását *Bárhidy József*, a Csokonai színház művésze volt szíves elvállalni. Az előadást *Leszt Nándor* alkalmi prólógja előzi meg. — Jegyek 15, 10 és 6 koronás árban a gimnázium kapusánál kaphatók délelőtt 11—12 és délután 3—5-ig.

Grósz József, az iparendelőny nélküli szabó. A rendőrségre egy tagbaszakadt szakállas egyént állítottak elő. Ez az egyén Grósz József szabó, aki szép ruhákat készített kuncschaffjainak, de iparendelőnye nem volt. A rendőrbíró 1 hónapra és 600 korona pénzbírságra ítélte a palesztinai atyafit kedves barátjával, *Deutsch Bélával* együtt, ki szintén iparendelőny nélkül üzte az ipart.

Rendőri hírek. Öngyilkosság. *Nábrádi Mária*, eselődélny Széchenyi utca 21 szám alatti lakos marólogot ivott. Tettének oka életuntás. — *Vigyázatlanság* *Fap Antal* kötélverő, Boresonyi utca 53. szám alatti lakos tévedésből marólogot ivott. *Varga Sándor*, *Varga Kerti* lakos a mozgó vonatról leesett. Mind a három sérültet a mentők szállították he a kózkórházba. — *Tetten ért zsebtolvaj.* Tegnap reggel a Csicsogón *Vetési János* többszörösen büntetett zsebtolvajt tetten érték akkor, amikor egy asszony zsebéből 679 koronát ügyetlenül kicsent. Megindult ellene az eljárás. A károsult asszonyt, minthogy eltánt, felhívja a rendőrség, hogy jelentkezzék saját érdekében a rendőrségen földszint 29. szobában.

Kölcse-könyvtárunkba beiratkozás naponta, *Antalfy* könyvkereskedés Szent-Anna-u.

Engednek a franciák

Bécs, nov. 3. (Nemz. St. t. jel.) A „Presse” arról értesül, hogy a franciák lemondani szándékoznak a német jóvátételek jelentős részéről.

Gyász a csehek áldozataiért

Budapest, nov. 3. (N. St. t. j.) A Dvorcsák Győző nemzetgyűlési képviselő elnökléte alatt álló tót kormányzó tanács ma délben a Felvidéken a cseh legionisták által megölt tótok lelkiüdvéért gyászistentiszteletet tartott. A gyászmisét dr. *Kunokó* egyetemi tanár pontifikálta fényes segédlettel. A templomot a Felvidékről elűzött tótok teljesen megtöltötték.

Törvénykezés

§ **Elítélt orgazda.** Magyar Pál debreceni lakos *Novák András*tól egy lovat vett meg, bár tudta, hogy *Novák* sikkasztás utján jutott a lo birtokába. Ma ítékezett Magyar felett a *Bényei Gyula* elnökléte alatt álló tanács s *Kádár István* kir. ügyész vádbeszéde után 4 hónapi fogházra ítélte. A vádlott felebbezett az ítélet ellen.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök Igazságban: Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Oriási sikere van D'Arrigó Kornélnak „Beppo” vígszínházi előadásán.

Színház

A Tolonc. A Csokonai színház népszínmű együttese kedden este újította fel *Tolh* Ede örökbecsű népszínművét a „Tolonc”-ot. A darab egyike a legjobb népszínműveknek, melyben a város a maga romlottságával belevegyül a falusi élet frissen úde levegőjébe. A szereplők közül: *Lukács Juliától, Bodán Margittól, Szalma Sándortól, Egyed Lenkétől és Szigeti Jenőtől* elsőrendű alakításokat kaptunk. R. Nádosy és *Mátrai* is jól megjátszották szerepeiket. A darab pompás díszletekkel *Petrik József* kiváló rendezésével került színi.

A színházak és mozgószínházak közleménye.

Holnap, pénteken 5-én B) bérletben és szombaton, C) bérletben *Lehár Ferenc* híres operettje a **Luxenburg grófja** kerül színi a Csokonai színházban *Szalmával, Bodán Margittal, Rácz Adával, Szigetivel és R. Nádosy Istvánnal* a főszerepekben. A színház jegypénztára már arusítja az előadások jegyeit.

Veszedelemes ember a jövő heti szenzációja a Csokonai színháznak. Ez újdonság címszerepét *Kardoss Géza* igazgató fogja játszani. A rendkívül érdekes darab erős drámai hatásokkal színműnek indul, de a II-ik felvonásában felborul a helyzet s a legkacagiatóbb bohózatban mulathat a néző.

Ezüstsztrálya próbái folynak a Csokonai-színházban, hogy a november 12-iki bemutatás sikere biztosítva legyen.

Magnus az igazságos olasz bűnügyi dráma 5. felvonásban bemutatja ma az Apollo. A főszerepeket *Itala Manzini és Maciste* az óriás atléta játsszák, kit közönségünk a *Capiria* és a földalatti szindikátus főszerepeiben avatott kedvencévé.

Cesarina (a világ urnöje) VII. Az arany asszony című hetedik részét ma utoljára mutatja be az Uránia, holnap pénteken a befejező rész: *Maud* bosszúja kerül műsorra. Jegyelővétel.

Rose Nyelviskola
SZÉCHENYI-UTCA 42 SZ.

SPORT

A bajnokság állása. A vasárnapi bajnoki mérkőzések után már kezd kialakulni a bajnoki sorrend. Első helyen a DEAC áll 6 mérkőzés után 9 ponttal, de veszedelmesen törtet előre a második helyen álló DVSC 4 mérkőzés után 7 ponttal negyedik a Kisvárdai SE 5 mérkőzés után 6 ponttal, utána a DTE, DMTK és Nyiregyházi TVE jönnek 5-5 ponttal. A két utolsó helyen a Szolnoki MTE 3 és a DNySC 0 ponttal.

Vidéki eredmények. *Karcag:* Berettyóújfalui SE - Karcagi IRSE 2:0 *Biro Machó Ferenc.*
Törökszentmiklós: Törökszentmiklói TE - Szolnoki NSE 1:0 *Biro Hajdu Jenő.* A két mérkőzés a II. osztályu bajnoki pontokért folyt.

Tisztújítás a DEAC-ban. Tegnap számonkértek a DEAC ujonnan megválasztott tisztikarának névsorát. Pótlólag közöljük még az új igazgató tanács névsorát is, amely a következő: *Csányi Károly, Dr. Jóna Kálmán, Dr. Payer Dezső, K. Pauer István, Heid László, Cserebányi Lajos, Kupinszky Sándor és Torma Kálmán.*

Téli sport Debreczenben. A korán beállt hideg és fagyos időjárásal együtt megindult a téli sport is Debreczenben. Vasárnap a sportkedvelő közönség nagy része nem a fodbalmérkőzésekre, hanem a jégpályákra ment ki. Eddig a Köntösgát melletti és a Csolnákázó tó jégpályája nyílt meg.

A MOVE mezei futóversenye. Folyó hó 7-én vasárnap tartja a m. kir. katonai lövészterületén a MOVE DSD első őszi katonai mezei futóversenyét. A versenyre több mint száz nevezés érkezett s így ismét hatalmas tömegek küzdelme gyönyörködteti a mezei futó sportot kedvelő közönséget. A versenyre három tisztelet díjvan kitűzve. A legjobb eredményt elérő tiszti, áltiszti és közember fog ezen tiszteletdíjakban osztozkodni. Indulás és cél a polgári lövőde előtt. A verseny távja 5 és fél km. A verseny kezdetének időpontjáról későbbben számolunk be. Belépti díj 5 korona.

Kisbirtok

tanyával 9 kat. hold elsőosztályu feketeföld eladó *Dezső László* irodája *Maróthy-utca 19.*

Ha olcsó és izléses
Rózsa Virágcsarnokba

Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület) Művirágkoszorúk vizonteladásra a legolcsóbb evári árban.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, *Ferencz József-ut 59.*

20676-21599-1920.

Árverési hirdetmény

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező alábbi házas-telek eladására **folyó évi november hó 12-én (pénteken) délelőtt 9 órakor** a városháza tanácstermében nyilvános szóbeli árverést tartunk.

Az árverésre kerülő ingatlanok kikiáltási ára: 1. Fűvészkert-utca 5. és 7. sz. (együttesen) 151.000 K. 2. Hadházi-u. 16. sz. 32.000 K. 3. Weselényi-tér 9-10. sz. 178.310 K.

Bamatpénz a kikiáltási ár 10%-a.
Árverési feltételek a városi számvétség-nél (Városháza, emelet 10. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1920 okt. 28.

A városi tanács.

Mindenemű ruhafestés vagy tisztítás, alkalmi ruhák, férfiöltönyök - gyaszruhák festése 24 óra alatt készen.

Gallérok, kézeiök, férfiingek és fehér neműek tisztítása

5

Egyház-tér **5** szám alatt.

Gallérok, kézeiök, férfiingek és fehér neműek tisztítása

Fa-árverés

Ma csütörtökön d. e. 10 órakor a nagyerdei faraktárban (vilamos végállomásnál) szőlő és babkarók csomónként;

Délután 3 órakor epreskerti faraktárban (Colonia mellett) forgács vagontelekben nyilvános árverésen eladatnak.

ERDŐHIVATAL.

BIZTOSÍTÁS

összes ágazatában és belső irodai teendőiben teljesen jártas tisztviselő **IRODAVEZETŐK, továbbá szervezésben és szerzésben jártas tisztviselők, végül perfekt gép és gyorsíró felvéletnek**

Első keresztény biztosító fő-kirendelettségénél iparkam. épületben.

Hirdetmény.

Debreczen város I., II. és V. kerületében lakókra vonatkozó III. o. kereseti adó újabb kivétel nélkül előírt és ezáltal első ízben kivett lajstroma, továbbá a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1919. évi III. o. kereseti adó lajstroma 1920. november 3-tól, november 10. napjáig terjedő 8 napi közszemlére tételük ki. Közszemlére kitétt lajstromok az illetékes kerület hivatalos helyiségében, illetve a nyilvános számadásra kötelezettek lajstroma az V. kerület helyiségében tekinthetők meg. Mindenkinek jogában áll egy a saját, mint mások adóit illetőleg a lajstrom közszemléi határidejét követő 15 napon belül írásbeli észrevételeit a m. kir. Pénzügyigazgatósághoz benyújtani.

Városi adóhivatal.

APRO HIRDETÉSEK.

Menekült urinó
fiú és leány ruhavarrást jutányosan vállalja. Cim: *Peterfia utca 13. Udvarban.*

Butorozoit szoba
villanyvilágítással szon-nal kiadó a város köz-pontjában Cim a kiadó-hivatalbar.

Nyelveket
tanít o-leveles tanár. — Cime a kiadóban.

Ház
360 négyszögöl kerttel el-ado. Ket szobás lakás mellékkeliségekkel azon-nal beköltözhető. Ertekez-hetni *Bujdosó-utca 4/c* a tulajdono-nal

Fesített
szobabutor használatra ki-ado. *Simonyi-ut 21.*

Szabó gépez
ki esztergályozásban, Elechtrotechnikában jártas állást keres. Cim a ki-adóban.

Zákány József

fuvarozási vállalata
PIACZ UTCZA 43. SZÁM.

Koros Sándor
férfi-szabó *Bzletében Piac-u. 69.*
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.
műorvás
Bádogos-u

DEBRECENI Kalapgyár

SZÉLLÉSKÖSA.
Női és férfi kalap megren-delesék és javítások g. orsan és pontosan készítte nek

PIAC-U. 63 SZ.

Felhívás a termelőknek

Az egyes termelőkre kivett kenyérmag és tengeri mennyiségek beszállítása most már háfeszthatatlanná vált, saját érdekükben figyelmezteljük a termelőket, hogy a kivett adó-gabona és csöves tengeri minőségek alatt a rendelőt szerint kifogástalan és az előírt áll-talános követelményeknek megfelelő száraz ter-mények érteandők. Ennekölvga a termelők csakis emberi táplálkozásra alkalmas és a körüim-nyekhez képest száraz tengerit és jó minőségű kenyérmagvakat szállíthatnak csak be, amen-nyiben egyesek mégis megkísérlik, hogy kevert rossz minőségű terményt szállítsanak, súlyos következményeknek teszik ki magukat.

Közelelmezési ügyosztály.

Stabilgőz gép 18 lóerős teljesen üzembé-pes és azonnali átvételre eladó. *DEZSŐ LÁSZLÓ* irodája *Maróthy-utca 19. sz.*

Rövény és Altmann
szűlőök, piac 42. Pannonia éni let. Barmanyen szakmába vágó munkákat pontosan és juta-nyosan készítenek.

Szöveggyár és voso-intézet
PAULÓ I.
Baththyányi-u. 22.
elefon: 1365.

„Nemzeti Hitelintézet”
betétei után
4% -ot
fizet. **(Piac-utca 5. sz.)**
(Alaptőke: 120 millió.)

RUM és LIKÖR ESSENTIAK

Parfümök, arczkrémek, szappanok, kölni vizek, fésű és kefeárúk a legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.